

Vypalování porostů je nezákonné

Pokud dojde k vypalování porostů konkrétní fyzickou nebo právnickou osobou, pamatuje na tuto situaci několik právních předpisů;

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů zakazuje vypalování porostů jak fyzickým osobám, tak právnickým osobám a podnikajícím fyzickým osobám;

- Ohledně fyzických osob je zákaz vypalovat porosty stanoven v § 17 odst. 3 písm. f) tohoto zákona. Podle § 78 odst. 1 písm. s) se **přestupku na úseku požární ochrany dopustí ten, kdo vypaluje porosty. Za takový přestupek ukládá pokutu do výše 25 tis. Kč hasičský záchranný sbor kraje, který pokutu rovněž vybírá a vymáhá.** Pokuta je příjmem státního rozpočtu

- V § 5 odst. 2 tento zákon stanoví, že právnické osoby a podnikající fyzické osoby nesmí vypalovat porosty. Při spalování hořlavých látek na volném prostranství jsou tyto subjekty povinny stanovit opatření proti vzniku a šíření požáru a spalování včetně navrhovaných opatření oznámit územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje (ten může stanovit další podmínky popř. tuto činnost zakázat). **Podle § 76 odst. 2 písm. n) může hasičský záchranný sbor kraje uložit pokutu až do výše 500 000 Kč právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, která porušila povinnosti vyplývající z předpisů o požární ochraně tím, že vypaluje porosty nebo neoznámí spalování hořlavých látek na volném prostranství orgánu státního požárního dozoru, případně nestanoví opatření proti vzniku a šíření požáru.**

Vyšší sazbu pokuty může hasičský záchranný sbor kraje uložit právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě, která provozuje činnosti s vysokým požárním nebezpečím a přitom poruší své povinnosti (až do výše 1 000 000 Kč) nebo osobě, která takové povinnosti porušila opakovaně a byla jí v předchozích třech letech za toto porušení uložena pokuta (až do výše trojnásobku sazby)

Při stanovení výše pokuty se přihlíží zejména k závažnosti a době trvání protiprávního jednání a k rozsahu způsobené škody. Pokuty vybírá a vymáhá hasičský záchranný sbor kraje, pokuta je příjmem státního rozpočtu.

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

Zákon o ochraně přírody a krajiny postihuje dle § 87 odst. 3 písm. g) fyzické osoby v případě, že nepostupují tak, aby nedocházelo k nadměrnému úhynu rostlin a živočichů podle § 5 odst. 3. Za toto porušení povinností může orgán ochrany přírody uložit pokutu až do výše 100 000 Kč. Dle konkrétní situace může fyzická osoba spáchat v souvislosti s vypalováním porostů také další přestupky, pokud např. zničí součást přírody ve zvláště chráněném území, zničí zvláště chráněné rostliny, usmrtí zvláště chráněného živočicha, poškodí dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les.

Právnické a fyzické osoby při výkonu podnikatelské činnosti postihuje zákon o ochraně přírody a krajiny v § 88 odst. 2 písm. i), dle kterého orgán ochrany přírody a krajiny uloží právnické osobě a fyzické osobě při výkonu podnikatelské činnosti pokutu až do výše 1 000 000 Kč, pokud nepostupuje tak, aby nedocházelo k nadbytečnému úhynu rostlin a živočichů podle § 5 odst. 3. Dle konkrétní situace může být právnická osoba nebo fyzická osoba při výkonu podnikatelské činnosti sankcionována v souvislosti s vypalováním porostů také pokud např. zničí součást přírody ve zvláště chráněném území, zničí jedince zvláště chráněného druhu rostlin, způsobí úhyn zvláště chráněných živočichů, poškodí nebo zničí dřevinu nebo skupinu dřevin rostoucích mimo les.

V případě, že vypalováním porostů nedošlo k zásahu do zvláště chráněného území, ničení chráněných druhů rostlin nebo poškození dřevin, může být problematická formulace § 5 odst. 3, který ve vztahu k fyzickým osobám i právnickým osobám a fyzickým osobám při výkonu podnikatelské činnosti hovoří o povinnosti postupovat tak, aby nedocházelo k nadměrnému úhynu rostlin a zraňování živočichů nebo ničení jejich biotopů *při provádění zemědělských, lesnických a stavebních prací, při vodohospodářských úpravách, v dopravě a energetice.*

Zákon č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů

Dle § 3 odst. 5 zákona č. 86/2002 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, patří mezi povinnosti právnických a fyzických osob spalovat v otevřených ohništích, zahradních krbech nebo otevřených grilovacích zařízeních pouze dřevo, dřevěné uhlí, suché rostlinné materiály a plynná paliva určená výrobcem. Obec může obecně závaznou vyhláškou stanovit podmínky pro spalování rostlinných materiálů podle § 50 odst. 3 písm. a) nebo jejich spalování zakázat, pokud zajistí způsob, pro jejich odstranění podle zákona o odpadech.

Dodržování tohoto ustanovení kontroluje obecní úřad a za jeho porušení ukládá dle § 50 odst. 2 písm. d) pokuty ve výši 500- 150 000 Kč (§ 40 odst. 10)

Toto ustanovení však zřejmě **nelze použít pro vypalování porostů**, neboť výslovně zmiňuje spalování v ohništích, krbech nebo grilovacích zařízeních. Plošné spalování porostů nelze podřadit pod pojem „ohniště“, přestože tento pojem není nikde definován.

Postup při nedovoleném vypalování porostů

Při zjištění nedovoleného vypalování porostů konkrétní fyzickou nebo právnickou osobou přichází v úvahu:

- podání podnětu hasičskému záchrannému sboru kraje kvůli porušení zákona o požární ochraně
- podání podnětu orgánu ochrany přírody pokud došlo k porušení zákona o ochraně přírody a krajiny

Nedovolené vypalování porostů ze strany obce

Co se týče postavení obce, měla by být z hlediska ukládání pokut posuzována jako kterákoliv jiná právnická osoba, neboť dle § 2 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, ve znění pozdějších předpisů, je obec veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Při nedovoleném vypalování porostů ze stany obce kromě výše uvedených postupů, které se vztahují na porušení povinností ze strany kterékoliv fyzické nebo právnické osoby, přichází v úvahu ještě možnost požádat Ministerstvo vnitra ČR o kontrolu výkonu samostatné působnosti obce dle § 129 zákona o obcích, neboť dispozice s pozemky obce je hospodařením obce, tedy výkonem samostatné působnosti